

Doç. Dr. Selçuk Özdağ
Muğla Milletvekili
Grup Başkanvekili

35107

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Dışişleri Bakanı Sayın Hakan Fidan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince arz ederim. Saygılarımla. **08.10.2025**

Doç. Dr. Selçuk Özdağ
Muğla Milletvekili
Grup Başkanvekili

Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın ABD Başkanı Donald Trump'ı ziyaretinin hemen ardından, Türk Hava Yolları ile Boeing şirketi arasında çok kapsamlı bir uçak alım anlaşması yapıldığı kamuoyuna duyurulmuştur. Açıklamalara göre, Türk Hava Yolları toplam 150'si kesin, 75'i opsiyonlu olmak üzere 225 adet yolcu uçağı almayı planlamaktadır. THY'nin Kamuoyunu Aydınlatma Platformu'na (KAP) yaptığı bildirimde ise, bu uçakların 100'ü kesin, 50'si opsiyonlu olmak üzere 150 adedinin Boeing 737 MAX tipi olduğu belirtilmiştir.

Bu denli büyük çaplı bir satın almanın; ihale süreci, teklif alma yöntemi, finansman yapısı ve mali yükümlülükleri açısından kamuoyuna açık, denetlenebilir ve ulusal çıkarlar doğrultusunda yürütülmesi son derece önemlidir. Türk Hava Yolları her ne kadar anonim şirket statüsünde olsa da, **Türkiye Cumhuriyeti'nin stratejik bayrak taşıyıcısı, kamu payı yüksek bir kurumdur.**

Anlaşmanın Boeing firmasına yönelmesi, Airbus ve Embraer gibi diğer büyük uçak üreticilerinden teklif alınıp alınmadığı, bu şirketlerin neden tercih edilmediği ve rekabet koşullarının sağlanıp sağlanmadığı yönünde ciddi soru işaretleri doğurmuştur. Ayrıca Boeing firmasının 737 MAX tipi uçaklarında geçmişte yaşanan kazalar ve bu modellere ilişkin güvenlik soruşturmaları da, THY'nin tercihinin teknik ve ekonomik gerekçelerinin kamuoyuna şeffaf şekilde açıklanmasını zorunlu kılmaktadır.

Kamu kaynaklarıyla dolaylı olarak finanse edilen bu denli büyük bir yatırımda; toplam maliyetin, ödeme planının, teslimat takviminin, olası faiz yükünün, devlet garantilerinin ve anlaşmanın diplomatik ilişkilerle bağlantısının açıklanması, kamuoyunun bilgi edinme hakkı ve TBMM'nin denetim görevi açısından zorunludur. Bu bağlamda aşağıdaki soruların yanıtlanması kamu yararı açısından önem arz etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Türk Hava Yolları ile Boeing firması arasında yapılan anlaşmaya göre toplam kaç adet uçak alınacaktır? Bunların kaçı kesin, kaçı opsiyonel sipariştir?
2. Söz konusu uçakların teslimat tarihleri hangi yılları kapsamaktadır? Teslimatlar hangi takvime göre gerçekleştirilecektir?
3. Alımın toplam maliyeti ne kadardır? Bu maliyetin döviz türü, toplam sözleşme bedeli ve olası fiyat güncellemeleri hangi esaslara dayanmaktadır?
4. Boeing firmasına yapılacak ödemeler hangi finansman modeliyle gerçekleştirilecektir? Devlet garantisi veya Hazine destekli finansman kullanılmış mıdır?
5. Boeing firması THY'ye nasıl bir satış teklifi sunmuştur? Bu teklif doğrudan alım, hükümetler arası mutabakat veya uluslararası kredi desteği içeren bir paket midir?
6. Alım sürecinde herhangi bir ihale yöntemi uygulanmış mıdır? Uygulandıysa ihale hangi tarihte açılmış ve hangi firmalar teklif sunmuştur?
7. Airbus, Embraer, Bombardier gibi diğer yolcu uçağı üreticilerinden resmî teklif alınmış mıdır? Alındıysa bu tekliflerin şartları ve fiyat aralıkları nelerdir?
8. Boeing'in tercih edilmesinde teknik, ekonomik veya siyasi faktörlerin etkisi olmuş mudur? **Bu kararın alınmasında Cumhurbaşkanı'nın ABD ziyareti ve ikili ilişkilerin rolü var mıdır?**
9. Eğer aynı sayıda uçak Airbus veya Embraer firmalarından alınsaydı, muhtemel toplam maliyet ne kadar olacaktı? Bu alternatif hesaplamalar THY tarafından yapılmış mıdır?
10. Boeing 737 MAX tipi uçakların geçmişteki güvenlik sorunları ve uçuş yasakları göz önüne alındığında, bu modelin seçilmesi hangi teknik gerekçelere dayanmaktadır?
11. Satın alınacak uçakların bakım, yedek parça ve eğitim maliyetleri sözleşmeye dâhil midir, yoksa bu giderler ayrıca mı karşılanacaktır?
12. Boeing firmasıyla yapılan sözleşmede iptal veya değişiklik durumunda Türkiye lehine herhangi bir yaptırım, tazminat veya cayma hakkı öngörülmüş müdür?
13. Uçak alımı kararına ilişkin Yönetim Kurulu kararı ve bağımsız denetim raporları **TBMM veya kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?**